

Ñanj kartâ nânj huin gachrûn Apóstol Pablo riñan TITO

Ga'nín Pablo nuguan' ni'ñanj an riñan Tito

1 Ñunj huin Pablo, ni₁ ga'nîn ñanj karta nan hua riñan'
huîn' Tito, ni₁ ñunj huin sí gi'hiāj sun chré si-sun Ma'an
Ña'anj an ni₁ huín sí ga'anj gidigân sinjin si-nùguàñ' Ma'an
Señor Jesucristo, ni₁ dàj rûn' guyumân ruhuâ nej guìi gâ' huâ
yugui ni₁ dagahuin ninj ni₁ huin ninj da'ní Ma'an Ña'anj an, ni₁
garânj da'nga' ruhuâ ninj ni₁'in ninj nuguan' yàngâ'a ni₁
gunânj gi'tsi ninj riñan si-sun Ma'an Ña'anj an, ² ni₁ guyumân
ruhuâ ninj si gane nìgànj ninj, dadin' huê danj gataj Ma'an
Ña'anj an, ni₁ nitaj si chrun Ma'an giđigañu'un, ni₁ gâ' gi'hiāj
yugui nuguan' nânj àsìj nga gi'hiāj yumiguìi, ³ hiāj ni₁ gâ' gisij
diû ni₁ ga'nün' Ma'an Ña'anj an suun riñânj ni₁ duguta sunj
ñunj ni₁ ûta ni₁nïnj hua si-nùguàñ'anj ganatâ riñan nej suj si
huê Ma'an huin sa gi'hiāj gananin', ⁴ ni₁ ñanj karta nânj ga'nîn
huaj riñan' huîn' Tito, ni₁ dàj rûn' huin da'ní yàngâj huîn'
dadin' guñan guyumân ruhuâ nê': Ni₁ Ma'an Ña'anj an huin
Rej nê' ni₁ huej huin Rej Ma'an Señor Jesucristo, ni₁ gi'hiāj
sunuj u, ni₁ gurugûñu'un ni₁ gi'hiāj si ga'din'inj ruhuâ'.

**Dàj da'hui ga sí gahuin ne' ñaqan ni₁ sí
gahuin si-obispo Ma'an Ña'anj an**

⁵ Ni₁ rayi'î dan gudunâ sò' riñan hio'ó Creta, guendâ
nagî'hiāj ni₁ka' nuguan' gunâj nî'nînj ni₁ gachrun sun' gâ'i nej
dinînt ganikin' ne' ñaqan, riñan nej dinînt nîkò' rukû Ma'an
Jesús, mân ruhuâ yuman' snâ'ànj dânj, ni₁ ruhuâj si gi'hiâ' dàj
rûn' gatâ gunin'. ⁶ 'Ngo sí ginikaj sun riñan nej dinînt da'hui

gahuin sí gi'hiāj sa nikaa, ni da'hui sô' ga 'ngo rîn nika sô', ni ña'an huaj si gùyùmàn ruhuâ nej da'ní sô' ni'in nej sô' Ma'an Ña'anj an, ni si gahuin nej sô' sí ràyì'lì gataj nej guì si ûta ganahuij ruhuâ nej sô' gi'hiāj nej sô' gakìn'in, ni da'hui nej sô' gùyùmàn ruhuâ nej sô' sun ga'nin' rej nej sô' riñan nej sô'.

⁷ Dadin' ña'an huaj si sí nikin' níkaj ñu'unj riñan nej dinînt níkò' rukû Ma'an Jesús, ni da'hui sô' gi'hiāj sô' sa nikaa, dadin' huin sô' sí níkaj ñu'unj riñan si-sun Ma'an Ña'anj an; ni si ganin' ruhuâ sô' si ûta huin sô', ni si gahuin sô' si sa huê chre dânj, ni si gahuin sô' sí go'o nne bino, ni si ganahuij ruhuâ sô' gunin' sô', ni si ganin' ruhuâ sô' si ûta gachri du'hue sô' nej rasun guendâ gîrì' sô' níko rasun ga riñan sô', ⁸ ga ruhuâ sô' gâ'huì' sô' ñan gùnâj nej guì nitaj ñan gùnâj, ni daran' diû gâ ruhuâ sô' gi'hiāj sô' sa sà'a, ni da'nga' hue'ê ga sa gi'hiāj sô', ni gi'hiāj sô' sa nikaa, ni dugumân sô' ma'an sô' riñan gakìn'in, ni ginikaj sun sô' riñan ma'an sô', ⁹ ni ga sìkà' raq sô' ni hue'ê dugumân sô' dàj rûn' gahuin chrûn sô', da'nga ni ga'hue duna'nga sô' ni hue'ê gidigan sô' ni gùnukuaj sô' naduna sa ganin' ruhuâ a'ngô nej sí na'huej garan yina.

¹⁰ Dadin' ûta man nej sí nitaj si guyumân ruhuâ, ni taj nej sô' si ûta huin nej sô' ni ûta chrûn nej sô' gidigañu'unj nej sô', nej sí gi'hiāj dànanj huin nej sí yuman ruhuâ si ña'an huaj si gâ'nè' nej sii nninj garán raq nne nà'jà nej sii, ¹¹ nej sí gi'hiāj dànanj ni ña'an huaj si si ga'nin' ga'min nej sij; dadin' gi'hiāj nej sij si gachej ruhuâ nej guì mân ruhuâ 'ngo hue'e, ni dugu'na gidigân nej sij guendâ ruhuâ nej sij gi'hiāj ganan chre nej sij san'anj an.

¹² 'Ngo si-profeta nej sij gataj: "Ni nej guì mân yuman' Creta ni huin ninj guì gidigañu'unj, ni dàj rûn' huin nej yuku kij huua huin ninj, ûta kij ya ninj, ni huin ninj guì rùmìn chre." ¹³ Nuguan' ganatá ni huin nuguan' yàngà'a: Rayilî dan ni nùkuaj duguniñ gâ'lì nej sij, da'nga ni ganahuin níkà nej sij ni gùyùmàn yìtinj ruhuâ nej sij ni'in nej sij Ma'an Ña'anj an, ¹⁴ da'nga ni si garanj yina nej sij nej guentû giri rà nej sí judío,

ní huê danj nañj sí garânj yina nej sij nej nuguan' giri rà nej sí guxun mä'an riñan nuguan' yàngà'a.

¹⁵ Daran' nej guiì dagahuin yàngà' riñan Mä'an Jesús, ní guyumâñ ruhuâ ninj si daran'anj huin sa sà'a, saní nej guiì kij huaa ní nej guiì na'huej gùyùmàn ruhuâ ní ganîn ruhuâ ninj si daran'anj huin sa a'nan'an; nda da'nga' ninj ngà da'nga' nun ruhuâ nimâñ ninj ganahuin kij. ¹⁶ Gataj ninj si ni'in ninj Mä'an Ña'anj an, saní ngà nej sa gi'hiadj ninj ní gidigân ninj si nitaj si ni'in ninj Mä'an Ña'anj an, dadin' huin ninj guiì nitaj si guyumâñ ruhuâ ní rayi'î dan ní nitaj si giniñ hue'ê hia ninj riñan Mä'an Ña'anj an, ní ga'anj ní'hia ninj ní nitaj si ni'ñanj ninj gi'hiadj ninj sa sà'a mánj.

Gidigân nej yì'nìn' nuguan' hua sà'a

2 Saní sò' ní da'huî' gidigân' dàj rûn' hua nej yì'nìn' nuguan' gidigân Mä'an Jesús. ² Nej sò' níkaj sun riñan nej dinînt ní da'nga' hue'ê da'hui nej sò' gi'hiadj nej sò', ní da'hui nej sò' ní achij gi'hiadj nej sò', ní ûta sà' gayakaj guendâ nej sò' ní gùyùmàn hue'ê ruhuâ nej sò', ní ga 'í ruhuâ nej sò' ní ga nùkuaj ruhuâ nej sò'. ³ Nej siyàñà huin ñan riñan nej yugue' ní da'hui ninj gahuin chrûn ninj ní ginikaj chrej ninj riñan nej dugui' ninj, ní sì ga'hue gùtâ' chre ninj gakîn'in dugui' ninj, ní sì gahuin ninj guiì go'ô nne bino, ní gahuin ninj siyàñà chrûn gidigan hue'ê; ⁴ ní gahuin chrûn ninj gidigan ninj ní nágà'huì' ninj chrej e dàj ga 'í ruhuâ nej siyàñà huâ lij ní'in ninj nika ninj, ní dàj ga 'í ruhuâ ninj ní'in ninj nej da'ní ninj, ⁵ ní ûta hue'ê gayakaj guendâ ninj, ní sì gi'hiadj ninj gakîn'in, ní dugumâñ hue'ê ninj dukuâ ninj, gahuin ninj guiì sà'aj, ní ginikaj chrej ninj riñan nika ninj da'nga ní sì ga'min kij nej guiì rayi'î si-nùguàn' Mä'an Ña'anj an.

⁶ Duna'nga sò' riñan nej sí ñaan si hue'ê gayakaj guendâ nej sij dàj gi'hiadj nej sij; ⁷ gùtâ' sò' chrej e ne' ñaan si dagahuín' daran'anj ní huê danj nañj gi'hiâ' sa sà'a; ní nga gidigân' ní

ñaq'an huaj sisi si gachej gidigân', ni gahuîn' sí gi'hiadj achij maq'an,⁸ ni ga'min' nuguan' huâ hue'ê ni si gi'hiâ' gakîn'in, hiô' ni gîrî' sí unîn' 'ngâ' sina'âj a, huê danj ni si giri' sô' nuguan' yì'ii ga'min' sô' riñan nej suj gâ' mánj.

⁹ Duna'nga sô' riñan nej musu gi'hiadj sun chre si dâgahuin nej sij riñan si-yiru'hue nej sij, ni gi'hiadj nej sij si garan' ruhuâ si-yiru'hue nej sij rayi'î daran' nej sun gi'hiadj nej sij, ni si ga'hue dûnanikâj nej sij nuguan'an riñan si-yiru'hue nej sij mánj; ¹⁰ si gîdigañu'unj nej sij, ni gîdigan nej sij ngâ nej yì'nîn' nuguan' huâ hue'ê si huin nej sij sí hue'ê dagahuin riñan daran' sun giyil'nîn' sun gi'hiadj si-yiru'hue nej sij, da'nga ni ga'min' hue'ê nej guì yì'î Ma' an Ña'anj gi'hiadj gananin'.

¹¹ Dadin' si-sunuj Ma' an Ña'anj an gurugui' guendâ gi'hiâ gananin' daran' nej guì mân ruhuâ yumiguìi, ¹² ni gîdiguñ' riñan mu'un', si ñaq'an huaj si da'huî' gûdunô' sa kij huaa ni gûdunô' nej gakîn' duguane' yumiguìi riñun', ni gane' riñan hio'ó nânj sanj da'huî' gi'hiô' da'nga' hue'ê, ni gi'hiô' sa nîkâa ni ginikaj chre' riñan Ma' an Ña'anj an. ¹³ Ni gane' gânâ'hui' ni ga nîhiâ' ruhuô' ni gùyùmân yìtînj ruhuô' nda gui ga'na' nûn Ma' an Jesús huin, Du'un' dadin' huej huin sa gi'hiadj gananin' ni huê danj nânj ganakaj guendâ nej guì ni ga'min' hue'ê ninj rayi'î Ma' an, ¹⁴ ga ruhuâ Ma' an Señor gahuij rayi'î ni giran nûn' riñan gakîn'in ni nagî'hiadj sâ'aj nûn' guendâ gahuîn' nej guì ginikò' rukuj, ni rayi'î dan ni dugumîn' mu'un' riñan gakîn'in ni gi'hiô' sa sâ'aj nânj ánj.

¹⁵ Huê dànanj ga'min', ni duna'nga' ni dugunin gâ'li nej sij dadin' nîkaj sun' riñan nej sij. Ni'hiadj ni si gi'hiadj nej sij si gahuîn' sí ninaj doj mánj.

Si-sunuj Ma' an Ña'anj an gi'hiadj ni ginikaj Ma' an nimân nîko rayi'î'

3 Dunanun sô' ruhuâ nej sij si ñaq'an huaj si dâgahuin nej sij riñan nej sí nîkaj sun nîko, ngâ riñan nej sí nîkaj sun riñan yuman'an, ni ga ruhuâ nej sij gi'hiadj nej sij daran' sa sâ'aj. ² Si guta' chre nej sij gakîn'in yichrá a'ngô nej guì, ni si

ganahuij ruhuâ nej sij gunin' nej sij, nī sà' ḡa ruhuâ nej sij, nī gidigân nej sij si huin nej sij sí ûta nìn gi'hiāj ngà daran' nej guìi.

³ Dadin' huê danj nān̄j nej ñūnj nī a'ngô diû nī gahuin nej ñūnj sí ûta hio gini'ñūn, nī nitaj si guyumân ruhuâ nej ñūnj, nī gudunâ nej ñūnj chrej ga'anj nej ñūnj, nī gahuin nej ñūnj si dagahuin riñan sa garan' ruhuâ nneè kú, nī ûta gahuin ruhuâ nej ñūnj gi'hiāj nej ñūnj ahuin nān̄j gakîn', gahuin nej ñūnj sí yì'l̄ chre, nī gahuin yìkòj ruhuâ nej ñūnj, nī nun gininj hue'ê hia nej ñūnj riñan nej guìi, nī huê danj nān̄j nun gininj hue'ê 'ngo nī a'ngô nej dugui' nej ñūnj riñan nej ñūnj. ⁴ Sanj̄ hiāj nī ûta nî'nînj gurugui' si guruguñu'unj M̄a'an Ņa'anj an nī gi'hiāj si gananin' nê', nī huê danj nān̄j ga 'ì ruhuaj nī'in nej guìi mân ruhuâ yumiguìi, ⁵ gi'hiā gananin', sanj̄ sê rayi'î nej sun nîka gi'hiô' huin mânj, gananin' rayi'î guendâ guruguñu'un ñùn' dadin' ḡa' ganahuij hue'ê nimûn', nī ganahuij nàkò' gi'hiāj M̄a'an Espíritu Santo, ⁶ nī M̄a'an Jesucristo huin sa gi'hiāj gananin' nī rikij ûta nîko M̄a'an Espíritu Santo riñun', ⁷ nī sisunuj M̄a'an Jesucristo gi'hiāj nī nitaj gakîn'in tá yichrô' rayi'î dan nī ga'hue ganahuin ro'ô' nani'hiô' nī gane nìgùn' ngà M̄a'an Ņa'anj an.

⁸ Nuguan' yàngà'a huin nân̄j, nī ruhuâj si rayi'î nej nân̄j huin si ḡa yìtìnj ruhuâ' nī ga nìchrâj ruhuâ', da'nga nī nej guìi guyumân ruhuâ nī'in M̄a'an Ņa'anj an nī dugu'nin' ninj gi'hiāj ninj sa sà'aj. Nej nân̄j huin sa sà'a nī sa nî'ñanj an. ⁹ Sanj̄ gudunâj sò' sun gunin' in, nī si gayakaj guendâ' rayi'î ahuin si huin yi nej sij nī dâj nikò' dugui' nej da'ní nej sô', nī si gunin' nej suj rayi'î ley, dadin' nitaj nùnj guenda' nī'ñanj nej nuguan' nân̄j nī nitaj si ûta hua sa giri' gi'hiāj mânj.

¹⁰ Nī sî guchra' dâ'aj nī si ḡa' gataj nej suj, 'ngo nī huìj sisî si guchra' dâ'aj nej sô' nej guìi nikò' rukû M̄a'an Jesús, nī si nitaj si guyumân ruhuâ sô' nī giri nej suj ga'anj sí dânj siganinj nej sô' nîko' rukû M̄a'an Jesús, ¹¹ ḡa' nī'in nej suj si sí duguachej

ruhuâ nej guìì, nī ḡà' gī'hiaj sô' gakïn' in nī rayi'î si-gakïn' sô' nī ga'anj nī'hiä sô' nī giran' sañun sô'.

Ga'nün' suun dàj gī'hiaj da' go'ngo nej guìì

¹² Nga ga'nün gùchì' Artemas nī nga ga'nün gùchì' Tíkiko riñan', nī nga guchi' ahuin go'ngo m̄a'an nguèj sij nī hio dugu'nün' ga'nä', ñan nné ruhuâ yuman' Nicópolis, dadin' ganîn ruhuâj si gané hiuj nânj nda ganañhuij diû gahiu 'hue'e.

¹³ Nī ûta gudadû, gidigân' chrej e ga'anj Apolos ngà Zenas sí ganata' si-ley Ma'an Ña'anj an, gini'hiaj nī si gachin ḡà' si 'ngo rasuñun riñan nguèj sij mánj. ¹⁴ Nī gahuin chrûn nej sô' nïkaj dugui' ngà nê' gī'hiaj nej sô' sa sà'aj nī nga hua sa gachin riñan nej dinînt, nī gahuin chrûn nej sô' gurugûñu'unj nej sô', da'nga nī ga'hue garan sun Ma'an Ña'anj an nej sô'.

Duguta sun sij si nàgà'hui' Tito nuguan' nī'ñanj an riñan nej dinînt

¹⁵ Nī ga'nün daran' nej sô' nne ngâj nuguan' nī'ñanj an huaj riñan'. Nī nàgà'hui' sô' nuguan' nī'ñanj an riñan nej dinînt guyumân ruhuâ, nī 'i ruhuâ nej sô' nī'in nej sô' nê'. Nī si-sunuj Ma'an Ña'anj an gane ngà daran' nej suj. Nī huê danj huin rû'huaj nañj ánj.